

Список використаних джерел

1. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи / Заг. ред. М. Грищенко. К. 2018. 40 с. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
2. Дячук А. Використання цифрових технологій на уроках біології та основ здоров'я у закладах загальної середньої освіти. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України*. Серія: педагогічні науки. 2021. № 4(27). С. 16–35.

ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК НА УРОКАХ ПРИРОДНИЧИХ ПРЕДМЕТІВ

Осніцька Н., Мельник В. Й.

Сучасне суспільство вимагає від системи загальної середньої освіттивикористовує їх як інструмент для успішного життя. Школярі, які раніше озброювались потужною системою знань, умінь і навичок, нині аби досягти життєвого успіху, повинні бути готові до активної життєдіяльності, толерантних взаємин з іншими, вдосконалюватися. Досвід показує, що в складних та нестабільних умовах сьогодення, які постійно змінюються, успіху досягають ті, хто генерує нові ідеї, приймає нестандартні рішення, ефективно взаємодіє при виконанні завдань, впевнено реагує на виклики часу.

Так, Закони України «Про освіту» і «Про повну загальну середню освіту» вказують, що наскрізними в усіх ключових компетентностях є вміння: критично і креативно мислити, продукувати нові ідеї, діяти творчо, виявляти ініціативу, керувати своїми емоціями, розв'язувати проблеми, вміння працювати в команді [2]. Саме ці soft skills World Economic Forum 2025 р. вніс до ТОП-10 навичок для майбутнього [3].

Формування м'яких навичок у здобувачів освіти на уроках біології зумовлене не тільки реалізацією відповідного оновлення змісту освіти, але й адекватних методів навчання та педагогічних технологій [1]. На нашу думку, єдиного алгоритму проведення уроків, який би забезпечив розвиток soft skills у школярів не існує, тому перелік ефективних методик може бути дуже широкий, а їх можливості різноплановими.

Чим же має керуватися вчитель для забезпечення загальноосвітньої підготовки школярів з біології, формування наукової картини живої природи, екологічної культури, зміцнення духовного і фізичного здоров'я, формування м'яких навичок, яких потребує сучасне життя?

Формування soft skills на уроках біології передбачає такий алгоритм діяльності вчителя:

- стимулювання пізнавальної активності та творчості учнів;
- формування позитивного ставлення до постійного здобування знань та демонстрація перспектив навчання;
- використання інтерактивних, ігрових, проектних та тренінгових технологій;
- розробка нестандартних завдань, що мають проблемний чи творчий характер;
- заохочення учнів до використання додаткової інформації з різних джерел, її аналіз та вміння робити висновки;
- використання прийомів візуалізації навчальної інформації, які допоможуть зробити процес навчання осмисленим, а урок – цікавішим;
- організація пошукової та експериментальної роботи здобувачів освіти;
- демонстрація цінності предмету (біології) у життєвому контексті, пов'язуючи інтереси школярів з реальним досвідом.

Реалізація цього алгоритму дає змогу не лише надати дитині систему знань з біології, а й розвинути внутрішню потребу самовдосконалення, сформувані здатності особистості ефективно функціонувати та досягати успіху в умовах постійних змін, зростаючої глобалізації та швидкого розвитку технологій.

Список використаних джерел

1. Бондарчук І. Softskills, або «М'які навички» для роботи та навчання. Київ : «Видавнича група «Шкільний світ». 2020. 120 с.
2. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення 09.04.2025).
3. ТОП-10 навичок, які будуть актуальні в 2025–2030 роках. URL: <https://ituniver.com/blog/top-10-navichok-yaki-budut-aktualni-u-2025-2030-rokah> (дата звернення 08.04.2025)

СТВОРЕННЯ ОЛЕОФІЛЬНОГО АДСОРБЕНТА НА ОСНОВІ ПУХУ ТОПОЛІ

Остапенко А., Миронюк О. В.

Нафта й рослинні олії важко біохімічно розкладаються, забруднюючи екосистеми, тому їхнє видалення є необхідним. Існують різні способи ліквідації нафтозабруднень, зокрема механічні, хімічні, фізичні та біологічні методи. Використання багатьох методів обмежується високою вартістю або низькою